

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, torsdag 16. april 2009 kl. 9.00-15.00

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Mona-Lise Binderup, Knut Helkås Dahl, Ragna Bogen Hetland, Trine Husøy, Jan Erik Paulsen, Tore Sanner, Inger-Lise Steffensen og Vibeke Thrane (fra kl 11-14.30)

Fra Mattilsynet

Rønnaug Aarflot Fagerli (Sak 09/404)

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær, habilitet, CV og godtgjøring

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (Faggruppe 4). Ingen erklærte seg inhabile i forhold til hva som skulle behandles på møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Protokollen fra forrige møte i Faggruppe 4, den 5. mars 2009, ble raskt gjennomgått uten noen forslag til endringer.

3 Saker fra møtet i Hovedkomiteen

Det forrige møtet i Hovedkomiteen ble avholdt den 5. februar 2009. Faggruppens leder har orientert fra dette møtet tidligere.

4 Saker som skal behandles på møtet

Tilsetningsstoffer/aroma

Risikovurdering av "energidrikker" med koffein, taurin, glukuronolakton, inositol og vitaminer – ny risikovurdering av taurin og glukuronolakton fra EFSA (09/404)

EFSA publiserte i februar 2009 en ny risikovurdering av de to stoffene taurin og glukuronolakton som blant annet er viktige bestanddeler i produktet Red Bull og lignende "energidrikker". I sin nye vurdering konkluderer EFSA med at et jevnlig konsum av "energidrikker" ikke vil medføre et bekymringsverdig inntak av de to stoffene. Konkusjonen er basert på ny kunnskap som har gjort det mulig å fastsette nulleffektsdoser (NOAEL-verdier) for taurin og glukuronolakton fra dyreforsøk. EFSA presiserer imidlertid at de ikke har vurdert "energidrikker" som sådan, men to mye brukte ingredienser i slike produkter.

I 2005 publiserte VKM en risikovurdering av "energidrikker" med ingrediensene koffein, taurin, glukuronolakton, inositol og vitaminer. VKM konkluderte den gang, som EUs tidligere vitenskapskomité for mat (SCF, nå EFSA), med at det på grunnlag av manglende dokumentasjon ikke var mulig å fastsette trygge inntaksnivåer for taurin og glukuronolakton. EFSAs nye vurdering av de to stoffene gjør det nå nødvendig å se nærmere på konklusjonene i VKM-vurderingen av "energidrikker" fra 2005.

På faggruppens forrige møte den 5. mars ble et utkast til bestilling fra Mattilsynet i anledning saken diskutert. Faggruppen besluttet da at de kan gjøre en vurdering av i hvilken grad konklusjonene i EFSAs nye vurdering av taurin og glukuronolakton påvirker konklusjonene i VKMs risikovurdering fra 2005. Videre ble det besluttet at dokumentet også bør omhandle mer oppdatert og ny informasjon om koffein basert på en ny risikovurdering av koffeininntaket hos barn og ungdom i de nordiske landene fra 2008. Mattilsynets oppdaterte og endelige bestilling ble oversendt til VKM den 19. mars med svarfrist innen 29. april. Den korte tidsfristen ble satt ettersom Mattilsynet snart skulle fatte et vedtak relatert til en søknad om å tillate salg av "energidrikken" Red Bull på det norske markedet.

En arbeidsgruppe bestående av 4 medlemmer fra faggruppen hadde utarbeidet et utkast til uttalelse som skulle diskuteres på møtet. Grunnet den korte tidsfristen og ferieavvikling i forbindelse med påsken, fikk faggruppen tilsendt utkastet kort tid i forkant av møtet. På selve

møtet la sekretariatet frem et utkast til hvordan inntaksberegningene i vurderingen best kan presenteres.

Vedtak

Det ble besluttet at uttalelsen skal ha form som en ”opinion” og ikke bare som et ”statement” som opprinnelig planlagt. Arbeidsgruppen vil i samarbeid med sekretariatet renskrive og oppdatere vurderingen i tråd med de innspill og kommentarer som kom fram under diskusjonen på møtet. Et endelig utkast vil deretter bli sendt på en elektronisk høringsrunde i faggruppen for sluttbehandling. Det tas sikte på å gjennomføre denne høringsrunden i uke 17/18, slik at svarfristen for tilbakemelding til Mattilsynet kan overholdes.

Aroma

Risikovurdering – inntak av kumarin hos den norske befolkningen (09/905)

Mattilsynet har nylig kontaktet sekretariatet for VKM på bakgrunn av en liten undersøkelse av nivået av kumarin i noen utvalgte produkter på det norske markedet. Kumarin er en naturlig bestanddel av kanel, og mange andre planter, og finnes i varierende grad i forskjellige typer kanel. De to hovedtypene kanel er Ceylonkanel og Cassiakanel. EFSA vurderte kumarin i 2004 og konkluderte da med at stoffet ikke var gentoksisk, og et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,1 mg/kg kroppsvekt ble fastsatt. Med bakgrunn i nye forskningsresultater revurderte EFSA kumarin i 2008. Den tidligere fastsatte TDI-verdien ble opprettholdt, og EFSA konkluderte videre med at et inntak 3 ganger over TDI i 1-2 uker i strekk ikke vil medføre helsefare.

Mattilsynet ønsker nå at VKM vurderer om noen deler av den norske befolkningen har et inntak av kumarin som vil representere en overskridelse av TDI. Faggruppen hadde fått tilsendt et foreløpig utkast til bestilling av et oppdrag som Mattilsynet ønsket innspill til før den endelige bestillingen er klar til å oversendes til VKM.

Vedtak

Faggruppen hadde ikke tid til å se nærmere på bestillingsutkastet på møtet. Det ble besluttet å holde et eget møte mellom Mattilsynets saksbehandler og faggruppens leder, en av faggruppens medlemmer og faggruppens koordinator, slik at Mattilsynet og VKM kan enes om ordlyden i bestillingen. Sekretariatet vil koordinere tid og sted for et slikt møte.

VKM's 5-årsmelding

I forbindelse med at VKM er 5 år i 2009 utarbeides det for øyeblikket en 5-årsmelding hvor blant annet faggruppens viktigste arbeider de siste 5 årene vil bli omtalt. Sekretariatet har nylig mottatt et utkast til en beskrivelse av faggruppen fra informasjonsbyrået Apeland Informasjon som VKM benytter seg av i dette arbeidet. Faggruppen hadde fått tilsendt tekstutkastet til orientering og kvalitetssikring i forkant av møtet.

Vedtak

Det ble ikke tid til å behandle denne saken på møtet. Faggruppens koordinator orienterte om at sekretariatet vil jobbe litt mer med tekstutkastet til 5-årsmeldingen før endelig kvalitetssikring hos faggrupeleder/nestleder. Faggruppen holdes orientert om arbeidet.

4 Saker som har vært behandlet siden forrige møte

Ingen saker er ferdigbehandlet siden forrige møte i faggruppen.

4 Status i øvrige saker i faggruppen

Emballasje

Eksponeringsmodell for stoffer som migrerer fra matkontaktmaterialer (06/406)

Mattilsynet ønsker å få utført en vurdering av kritiske punkter i den eksponeringsmodellen som benyttes ved omregning av TDI til spesifikk migrasjonsgrense (SML) i regelverket for matkontaktmaterialer i plast. Spesielt ønskes det belyst om grenseverdiene sikrer trygg mat for spesielt utsatte grupper av befolkningen, herunder at disse gruppene ikke utsettes for migrasjon fra matkontaktmaterialer i mengder over TDI i en lengre periode. Noen sentrale spørsmål som ønskes besvart i oppdraget er om det er behov for en egen omregningsfaktor for barn ettersom de vil ha et høyere inntak per kg kroppsvekt enn voksne, og i hvilken grad dagens næringsmiddelsimulanter kan ansees som gode nok sett i forhold til den reelle eksponeringssituasjonen. Mattilsynet ønsker at VKM utarbeider konkrete forslag til forbedringer i den grad det påpekes svakheter i dagens eksponeringsmodell.

Saken ble ikke behandlet på dette møtet. De to faggruppemedlemmene som har hovedansvaret for saken arbeider videre med å oppdatere vurderingen i tråd med de innspill og forslag til endringer/forbedringer som kom fram på faggruppemøtet den 5. mars. Det tas sikte på å ferdigbehandle saken i forbindelse med faggruppens neste møte den 11. juni 2009.

5 Orientering fra *ad hoc* grupper/undergrupper eller lignende

Mikrobiologi/Kosmetikk

Risiko for mikrobiell resistens som følge av bruk i kosmetiske produkter av visse antimikrobielle stoffer (08/109)

VKM har mottatt en bestilling fra Mattilsynet om risiko for utvikling av mikrobiell resistens etter bruk av kosmetiske produkter som inneholder visse antiseptiske stoffer. Ettersom oppdraget dreier seg om mikrobiell resistens, er det besluttet at saken skal forankres i VKMs Faggruppe for hygiene og smittestoffer (Faggruppe 1), og det er nedsatt en *ad hoc*-gruppe som jobber med problemstillingen.

Mattilsynet ønsket i tillegg at VKM vurderer om det er behov for å se nærmere på toksikologien rundt de aktuelle stoffene (kvartærnære ammoniumforbindelser (f.eks benzalkoniumklorid), klorheksidin og cetylpyridinium chloride (CPC)). Oppdraget fra Mattilsynet er planlagt besvart i flere trinn og vil starte med en vurdering av de kvartærnære ammoniumforbindelsene. Faggruppe 4 besluttet på sitt møte den 30. oktober 2008 at det ikke synes nødvendig å gjennomføre en egen toksikologisk vurdering av de ovennevnte stoffene for å besvare oppdraget fra Mattilsynet. Uttalelsen fra VKM må i all hovedsak omhandle resistensproblematikken, men det kan vurderes å inkludere et lite avsnitt i dokumentet om at det ikke virker nødvendig å gå nærmere inn på toksikologien rundt de aktuelle stoffene. Faggruppens koordinator er i dialog med *ad hoc*-gruppens koordinator (Faggruppe 1) om hvordan dette best kan løses.

6 Orientering fra Mattilsynet

7 Saker til hovedkomiteen

Faggruppen hadde ingen innspill til Hovedkomiteen på dette møtet.

8 Møter o.a. av felles interesse

Symposium om allergi over for kjemiske stoffer - Nyt om risici, forebyggelse og lovgivning, Videncenter for allergi, København, 24. mars 2009

En av faggruppens medlemmer deltok på et symposium om allergi overfor kjemiske stoffer arrangert av Danske Videncenter for Allergi og Miljøstyrelsen den 24. mars 2009. Symposiet var svært relevant sett i lys av faggruppens vurdering om sensibilisering forårsaket av eksponering for kosmetiske produkter som ble publisert i januar 2009. Det ble ikke tid til å orientere fra symposiet på dette møtet.

EFSA Meeting of national Experts on aspartame, London, 2-3. April 2009

EFSA arrangerte den 2-3. april 2009 et innledende felleseuropeisk møte med nasjonale eksperter på aspartam i London. En av faggruppens medlemmer og faggruppens koordinator representerte Norge på møtet. Faggruppen fikk en kort orientering fra dette møtet hvor formålet var å gjennomgå en sammenstilling av alt tilgjengelig vitenskapelig materiale som finnes om aspartam, inklusive rapporterte helseeffekter av søtstoffet på mennesker. EFSAs arrangementsgruppe vil nå jobbe videre med en rapport som skal diskuteres og ferdigstilles på et nytt møte med de samme ekspertene i november 2009. Rapporten fra ekspertmøtene vil deretter bli lagt frem for EFSAs Advisory Forum i begynnelsen av 2010.

9 Nytt fra sekretariatet

VKM 5 årsmarkering

VKM er 5 år i 2009, og i den sammenheng planlegges det en liten markering. Det ble ikke tid til å orientere om de foreløpige planene for dette arrangementet som sannsynligvis vil bli avholdt onsdag 9. september 2009.

10 Eventuelt

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil bli avholdt:

- Torsdag 11. juni 2009
- Torsdag 10. september 2009
- Torsdag 15. oktober 2009
- Torsdag 10. desember 2009

Det ble foreslått å avholde det planlagte faggruppemøtet den 10. september hjemme hos en av faggruppens medlemmer i Ulefoss i Telemark. En endelig beslutning på møtested vil bli tatt nærmere møtet.